

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 avril 2021

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**sur la violence intrafamiliale en particulier à
l'égard des femmes et des enfants**

AMENDEMENTS

déposés en séance plénière

Voir:

Doc 55 **1844/ (2020/2021):**

001: Rapport.

002: Texte adopté par le comité d'avis pour l'émancipation sociale.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 april 2021

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**over het intrafamiliaal geweld in het bijzonder
tegen vrouwen en kinderen**

AMENDEMENTEN

ingediend in de plenaire vergadering

Zie:

Doc 55 **1844/ (2020/2021):**

001: Verslag.

002: Tekst aangenomen door het comité voor de maatschappelijk
emancipatie.

04356

N° 1 DE MME BURY

Demande 14

Compléter cette demande par un b. rédigé comme suit:

“b. de créer, comme l’Espagne, la France et le Canada, au sein du tribunal de la famille et du tribunal de la jeunesse, une chambre spécialisée composée de magistrats spécialisés ayant connaissance des dossiers pendants de violence intrafamiliale de la police et du parquet.”

JUSTIFICATION

La demande 14, dont le texte actuel deviendra le point a, ne pourra être mise en œuvre correctement que moyennant l’ajout d’un point b. Si ce système s’applique réciproquement au tribunal de la famille et au tribunal de la jeunesse, les informations pourront circuler, au cours des différentes procédures, non seulement des tribunaux civils vers le parquet, mais aussi du parquet vers les tribunaux civils.

Nr. 1 VAN MEVROUW BURY

Verzoek 14

Dit verzoek aanvullen met een punt b., luidende:

“b. overeenkomstig landen zoals Spanje, Frankrijk en Canada binnen de familierechtbank en de jeugdrechtbank een gespecialiseerde kamer met gespecialiseerde magistraten op te richten die kennis heeft van hangende dossiers van intrafamiliaal geweld bij politie en parket.”

VERANTWOORDING

Verzoek 14, waarvan de bestaande tekst punt a wordt, kan enkel goed worden uitgewerkt met toevoeging van een punt b. Indien dit systeem *vice versa* van toepassing is in de familierechtbank en de jeugdrechtbank, is er in de verschillende procedures doorstroming van informatie. Niet enkel van de burgerlijke rechtbanken naar het parket, maar ook van het parket naar de burgerlijke rechtbanken.

Katleen BURY (VB)

N° 2 DE MME MATZ

Demande 12

Insérer les mots “*et d’y adjoindre la possibilité de rendre la mesure d’éloignement effective par l’utilisation d’un bracelet anti-rapprochement*” **entre les mots** “proactive comme réactive” **et les mots** “. Les raisons de la sous-utilisation”.

JUSTIFICATION

S’il est évident qu’il faut davantage rappeler l’existence et faire appliquer la loi relative à l’interdiction temporaire de résidence, il n’en reste pas moins qu’il est impossible de poster un policier devant la porte de chaque victime pour assurer sa protection. Par conséquent, lorsque la victime se retrouve seule ou seule avec ses enfants à son domicile, rien ne la protège.

Nous sommes évidemment favorables au développement de l’application “*Stalking alarm*” tel que formulé dans la demande 13. Celle-ci permet certes de donner un outil supplémentaire à la victime afin de prévenir les secours, mais souvent quand il est trop tard et le mal est déjà fait.

Le bracelet anti-rapprochement a l’avantage de prévenir la victime en amont et de lui permettre ainsi de se protéger et également de rappeler à l’auteur présumé qu’il se trouve à un endroit où il ne peut pas être et peut-être de le faire réfléchir et l’encourager à ne pas retourner vers la victime. Il est donc important de travailler sur l’effectivité de cette loi.

Vanessa MATZ (cdH)

Nr. 2 VAN MEVROUW MATZ

Verzoek 12

Na de woorden “zowel wanneer deze proactief als reactief wordt gebruikt” **de woorden** “, en om er de mogelijkheid aan toe te voegen de verwijderingsmaatregel daadwerkelijk toe te passen door gebruik te maken van een *stalkingalarm*” **toevoegen**.

VERANTWOORDING

Het is vanzelfsprekend dat vaker moet worden gewezen op het bestaan van de wet betreffende het tijdelijk huisverbod en dat die wet ook daadwerkelijk moet worden toegepast. Toch kan men onmogelijk voor de woning van elk slachtoffer een politieagent opstellen om de betrokkene te beschermen. Het gevolg daarvan is dat het slachtoffer geenszins wordt beschermd wanneer het helemaal alleen of met haar kinderen thuis is.

De indienster van dit amendement staat vanzelfsprekend achter de ontwikkeling van de *stalkingalarm*-applicatie, zoals omschreven in verzoek 13. Die applicatie zou het slachtoffer een bijkomende mogelijkheid bieden om de hulpdiensten te verwittigen. Helaas is het dan vaak al te laat en is het kwaad reeds geschied.

Het *stalkingalarm* heeft het voordeel dat het slachtoffer op voorhand wordt gewaarschuwd. Zo kan de betrokkene zich beschermen en de vermeende dader eraan herinneren dat hij zich ergens bevindt waar hij zich niet mag bevinden, waardoor hij mogelijk tot nadenken wordt aangezet en uiteindelijk niet naar het slachtoffer terugkeert. Het is belangrijk werk te maken van de daadwerkelijke toepassing van die wet.

N° 3 DE MME MATZ

Demande 22

Compléter cette demande par la phrase suivante:

“De systématiser la possibilité de déposer plainte dans les hôpitaux comme dans les centres de prise en charge des victimes de violences sexuelles;”

JUSTIFICATION

Il est très difficile pour les victimes de trouver la force et le courage d’aller faire constater les coups et blessures ou d’aller porter plainte. C’est déjà une terrible épreuve d’aller à l’hôpital se faire soigner, expliquer tous les faits, le déroulement, les détails. Se rendre au commissariat de police après avoir subi cette première épreuve, dépasse souvent ce que peuvent endurer les victimes. Réexpliquer tous les détails, revivre ces scènes d’horreur, répéter encore et encore, c’est trop. Les victimes renoncent souvent à porter plainte par besoin de tranquillité, de calme, et souvent d’oublier. Or si la plainte n’est pas déposée rapidement, après il est trop tard.

Il est donc essentiel de permettre aux victimes de déposer plainte à l’hôpital et d’y accomplir toutes les démarches en une seule fois. Etre prise en charge et accompagnée directement à la fois par les services de police et par les services médicaux, c’est rassurant, c’est apaisant et c’est surtout plus efficace.

Vanessa MATZ (cdH)

Nr. 3 VAN MEVROUW MATZ

Verzoek 22

Dit verzoek aanvullen met de volgende zin:

“stelselmatig de mogelijkheid te bieden om in de ziekenhuiscentra, evenals in de Zorgcentra na Seksueel Geweld, een klacht in te dienen;”

VERANTWOORDING

Voor de slachtoffers is het heel moeilijk de kracht en de moed op te brengen om slagen en verwondingen te doen vaststellen of een klacht in te dienen. Het is al een enorme opgave om naar het ziekenhuis te gaan om er zich te laten verzorgen en alle feiten, het verloop ervan en de details uit te leggen. Heel wat slachtoffers kunnen het niet aan om na een dergelijke beproeving ook nog eens naar het politiecommissariaat te stappen. Opnieuw alle details moeten uitleggen en de gruwelijke taferelen telkens opnieuw voor de geest moeten halen, is er te veel aan. Vaak dienen de slachtoffers geen klacht in omdat ze nood hebben aan rust en de gebeurtenissen achter zich willen laten. Wanneer echter wordt getalmd met het indienen van een klacht, is het te laat.

Het is daarom heel belangrijk dat de slachtoffers in het ziekenhuis een klacht kunnen indienen en dat ze alle stappen die daartoe noodzakelijk zijn in één enkele keer kunnen afhandelen. Het is voor hen geruststellend dat ze onmiddellijk door zowel de politiediensten als de medische diensten worden behandeld en begeleid. Een dergelijke aanpak wekt niet alleen vertrouwen, maar is ook een vooral efficiënter.

N° 4 DE MME MATZ

Demande 24

Remplacer le a. par ce qui suit:

“a. de charger les bureaux de police, sur la base du Plan d’action fédéral de lutte contre les violences liées au genre et les violences intrafamiliales, de prendre systématiquement contact avec les victimes qui avaient porté plainte au cours des trois mois précédents ainsi qu’avec les auteurs présumés et de prendre également, toutes les mesures nécessaires afin de garantir la sécurité des victimes, d’évaluer cette mesure en fonction de l’impact sur les victimes, et, en cas d’évaluation positive, de mettre en œuvre définitivement cette mesure;”

JUSTIFICATION

Cette mesure a fait ses preuves dans plusieurs zones de police. Il ne faut pas la limiter aux seules périodes de crise. Les violences intrafamiliales ont certes explosé durant le confinement mais elles existent en tout temps. Nous considérons que toutes les victimes doivent bénéficier du même suivi et être accompagnées dans les mois qui suivent le dépôt de plainte.

Par ailleurs, il est essentiel que les autorités recontactent l’auteur présumé afin de maintenir une certaine pression et l’inciter à ne pas recommencer, de maintenir le dialogue, de l’encourager à contacter des associations pour être aidé. Il s’agit de protéger la victime et d’accompagner l’auteur présumé afin qu’il prenne conscience de la situation et l’aider à comprendre ses actes. C’est, en effet, en accompagnant les auteurs qu’on parviendra à diminuer le taux de récidive.

Vanessa MATZ (cdH)

Nr. 4 VAN MEVROUW MATZ

Verzoek 24

Punt a. vervangen als volgt:

“a. op basis van het Federaal Actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd en intrafamiliaal geweld de politiekantoren stelselmatig contact te doen opnemen met de slachtoffers die gedurende de drie voorgaande maanden een klacht hebben ingediend, alsook met de vermeende daders; voorts alle nodige maatregelen ter waarborging van de veiligheid van de slachtoffers te nemen, de impact van deze maatregel op de slachtoffers te evalueren en bij een positieve evaluatie de maatregel definitief in te stellen;”

VERANTWOORDING

Deze maatregel heeft in meerdere politiezones zijn nut bewezen en moet daarom niet louter in crisistijd worden toegepast. Het huiselijk geweld is tijdens de lockdown weliswaar sterk toegenomen, maar is van alle tijden. De indienstster meent dat alle slachtoffers dezelfde follow-up moeten krijgen en tijdens de maanden na het indienen van de klacht moeten worden begeleid.

Voorts is het van wezenlijk belang dat de overheid opnieuw contact opneemt met de vermeende dader, teneinde een zekere druk te blijven uitoefenen en hem aan te sporen niet opnieuw te beginnen, teneinde de dialoog voort te zetten en teneinde hem aan te moedigen contact op te nemen met verenigingen om hulp te krijgen. Het is de bedoeling het slachtoffer te helpen en de vermeende dader te begeleiden, opdat die zich bewust wordt van de situatie en wordt geholpen om inzicht te krijgen in zijn daden. Door begeleiding van de daders zal men immers de recidive doen dalen.

N° 5 DE MME MATZ

Demande 36 (*nouveau*)**Insérer une demande 36, rédigée comme suit:**

“36. appliquer la tolérance zéro à l’égard des violences faites aux femmes:

a. mise en œuvre de la circulaire col/2004 des procureurs généraux concernant la tolérance zéro à l’égard des violences faites aux femmes dans la politique criminelle;

b. mise en œuvre des intentions du gouvernement Vivaldi par rapport à cette priorité dans les départements de la police, de la justice et tous les axes de prévention;

c. augmentation des moyens financiers et humains des parquets et zones de police dans cet objectif;

d. refus de classements sans suite des dossiers de violences faites aux femmes, de harcèlement, d’abandon de famille, de non présentation d’enfants;

e. obligation d’établir systématiquement un procès-verbal quels que soient les faits même si la victime ne veut pas ou n’ose pas porter plainte;

f. déploiement par le parquet de l’ensemble de l’arsenal répressif disponible en fonction de la gravité des faits, de la simple comparution devant un substitut à l’emprisonnement;

g. lorsqu’il s’agit d’un fait léger, l’agent de police dresse le PV doit avertir le parquet dans les huit jours, lequel décidera d’une éventuelle poursuite. S’il s’agit d’un fait grave ou d’un cas de récidive de coups légers, l’agent doit avertir le magistrat de garde qui peut décider d’une garde à vue immédiate avant de proposer qu’une information judiciaire soit menée, voire que l’auteur des coups soit appelé à comparaître devant le tribunal correctionnel.”

Nr. 5 VAN MEVROUW MATZ

Verzoek 36 (*nieuw*)**Een verzoek 36 invoegen, luidende:**

“36. Nultolerantie ten aanzien van geweld tegen vrouwen toe te passen:

a. toepassing van rondzendbrief COL/2004 van het College van procureurs-generaal met betrekking tot de nultolerantie in het strafrechtelijk beleid ten aanzien van geweld tegen vrouwen;

b. verwezenlijking van de intenties van de Vivaldi-regering met betrekking tot die prioriteit binnen de politieafdelingen, het gerecht en alle pijlers van de preventie;

c. verhoging van de financiële middelen en het personeel van de parketten en de politiezones in het kader van die doelstelling;

d. weigering om dossiers over geweld tegen vrouwen, belaging, verlating van gezin of het niet-afgeven van kinderen te seponeren;

e. verplichting om steeds een proces-verbaal op te stellen, ongeacht de feiten en zelfs wanneer het slachtoffer geen klacht wil of durft indienen;

f. aanwending van alle repressieve middelen waarover het parket beschikt, naargelang van de ernst van de feiten, gaande van de gewone verschijning voor een substituuat tot de gevangenisstraf;

g. bij een licht feit, verplichting dat de politiebeambte die het pv opstelt binnen de acht dagen het parket op de hoogte brengt; het parket zal dan een beslissing nemen over een eventuele vervolging. Wanneer het gaat om een ernstig feit of om een geval van recidive met lichte slagen, moet de agent de magistraat met wachtdienst verwittigen. Die kan vervolgens beslissen om de dader onmiddellijk in voorlopige hechtenis te plaatsen, alvorens een gerechtelijk onderzoek of zelfs de verschijning van de dader van de slagen voor de correctionele rechtbank voor te stellen.”

JUSTIFICATION

La résolution contient beaucoup de bonnes intentions au niveau de la formation des acteurs de terrain et d'un plan d'action fédéral de lutte contre les violences liées au genre et les violences intrafamiliales, la comparution immédiate, le lancement d'une réflexion sur les classements sans suite ou encore sur les permanences dans les zones de police etc.

Mais les demandes formulées et le message qu'elles véhiculent doivent être clairs, précis et sans équivoque: pour les violences intrafamiliales, c'est tolérance zéro. S'il faut certes bien étudier et identifier les actions à mener et préparer leur mise en œuvre, il faut aussi aller droit au but, fixer un objectif clair et l'atteindre le plus rapidement possible.

Vanessa MATZ (cdH)

VERANTWOORDING

De resolutie behelst veel goede voornemens inzake de opleiding van de spelers in het veld, inzake een federaal actieplan tegen gendergerelateerd en huiselijk geweld, inzake de onmiddellijke verschijning, inzake het opstarten van een denkoefening over de seponeringen, inzake de wachtdiensten binnen de politiezones enzovoort.

De vermelde verzoeken en de erin vervatte boodschap moeten echter duidelijk, nauwkeurig en ondubbelzinnig zijn; er moet worden aangegeven dat met betrekking tot huiselijk geweld de nultolerantie van toepassing is. Uiteraard moeten de te nemen acties goed worden overwogen, uitgekozen en voorbereid, maar men moet ook recht op het doel durven afgaan, een duidelijke doelstelling vastleggen en die zo snel mogelijk bereiken.

N° 6 DE MME ROHONYI ET M. DE SMET

Demande 6

Compléter le b. par ce qui suit:

“en insistant notamment sur les questions de consentement, d’égalité filles/garçons, et de déconstruction des stéréotypes”

JUSTIFICATION

Si la proposition de résolution met en avant la nécessité d’investir dans la sensibilisation des enfants et des jeunes dans les écoles, cette initiative reste floue. Pourtant, certains éléments essentiels à la lutte contre les violences genrées, en tant que problème structurel sociétal, doivent impérativement entourer cette sensibilisation. Les questions du consentement et de l’égalité fille/garçon sont fondamentales. Plus encore, les stéréotypes, fondant cette vision binaire des genres, doivent être déconstruits dès le plus jeune âge.

Sophie ROHONYI (DéFI)
François DE SMET (DéFI)

Nr. 6 VAN MEVROUW ROHONYI EN DE HEER DE SMET

Verzoek 6

Het verzoek onder b. aanvullen als volgt:

“door met name de aandacht te vestigen op thema’s zoals de instemming, de gelijkheid van meisjes en jongens en de deconstructie van stereotypen”

VERANTWOORDING

Het voorstel van resolutie benadrukt weliswaar de noodzaak te investeren in de bewustmaking van kinderen en jongeren op school, maar blijft op dat vlak vaag. Nochtans moeten bepaalde aspecten die van wezenlijk belang zijn om gendergeweld als structureel maatschappelijk probleem aan te pakken, absoluut deel uitmaken van die bewustmaking. Thema’s zoals de instemming en de gelijkheid van meisjes en jongens zijn van fundamenteel belang. Bovendien moeten de stereotypes achter die binaire visie op gender al vanaf de jongste leeftijd worden gedeconstrueerd.

N° 7 DE MME ROHONYI ET M. DE SMET

Demande 13/1 (*nouveau*)**Insérer une demande 13/1, rédigée comme suit:**

“13/1. d’examiner la possibilité de mettre en place un dispositif anti-rapprochement;”

JUSTIFICATION

Il y a lieu, a minima, de prévoir la possibilité d’examiner la mise en place d’un dispositif anti-rapprochement. De toute évidence, il ne s’agit pas d’une solution prioritaire et il devra être fait appel à un tel dispositif, le cas échéant, de façon à compléter d’autres mesures qui s’avèreraient insuffisantes en fonction de chaque cas d’espèce. Les balises devant nécessairement entourer son utilisation devront être clairement définies afin d’éviter tout risque de stigmatisation de l’auteur de violences ou tout effet contre-productif chez la victime.

Il n’empêche que ce dispositif, compte tenu de ses résultats probants à l’étranger, notamment en Espagne, mérite au moins d’être cité pour examen.

On observe en effet que dans les pays qui l’ont mise en place, cette technique est de plus en plus répandue. Des études démontrent par ailleurs que les femmes concernées se sentent davantage en sécurité.

Les violences intrafamiliales étant un phénomène qui dépasse les frontières, il y a lieu, au minimum, d’examiner les dispositifs mis en place à l’étranger et qui portent leurs fruits.

Cet amendement vise donc à permettre d’explorer la possibilité de mise en place d’un dispositif anti-rapprochement.

Sophie ROHONYI (DéFI)
François DE SMET (DéFI)

Nr. 7 VAN MEVROUW ROHONYI EN DE HEER DE SMET

Verzoek 13/1 (*nieuw*)**Een verzoek 13/1 invoegen, luidende:**

“13/1. de mogelijkheid te onderzoeken een anti-benaderingstoestel aan te wenden;”

VERANTWOORDING

Het moet minstens mogelijk worden gemaakt om het gebruik van een anti-benaderingstoestel in overweging te nemen. Zulks is uiteraard geen prioritaire oplossing en een dergelijk toestel moet worden gezien als een eventuele aanvulling van andere maatregelen, wanneer die in een concreet geval ontoereikend blijken. Het gebruik ervan moet absoluut duidelijk worden afgebakend, teneinde elk risico op stigmatisering van de geweldpleger of elk contraproductief gevolg voor het slachtoffer te voorkomen.

Niettemin loont het de moeite te vermelden dat dit systeem minstens moet worden onderzocht, want in het buitenland, met name in Spanje, worden er goede resultaten mee geboekt.

In de landen waar die techniek wordt gebruikt, is ze immers almaar gangbaarder. Voorts blijkt uit studies dat de betrokken vrouwen zich veiliger voelen.

Aangezien het intrafamiliaal geweld ook in andere landen voorkomt, moeten de succesrijke systemen die in het buitenland worden toegepast, minstens worden bekeken.

Dit amendement beoogt derhalve te verzoeken om na te gaan of een anti-benaderingstoestel kan worden aangewend.

N° 8 DE MME ROHONYI ET M. DE SMET

Demande 20

Insérer un b., rédigé comme suit:

“b. de prévoir, pour la ligne Écoute Enfants (le 103) la possibilité de chat en ligne, comme prévu pour la ligne Ecoute Violences Conjugales (0800/30 030);”

JUSTIFICATION

Il est essentiel d'élargir les possibilités données aux enfants de dénoncer les violences auxquelles ils assistent ou qu'ils subissent. Outre le fait que les conditions dans lesquelles ces enfants vivent ne sont pas toujours propices à une discussion téléphonique en toute sécurité, certains enfants et adolescents ont également davantage de facilité à s'exprimer par écrit. Par ailleurs, la proposition de résolution DOC 55 1236/009, adoptée par notre Parlement le 11 juin 2020 et visant à la mise en place d'un plan d'urgence facilitant la plainte et la protection des victimes de violences intrafamiliales ou de couple dans le cadre de la crise sanitaire du coronavirus/COVID-19, contient une demande explicite en ce sens. Il convient donc de rester cohérent et de s'aligner sur les avancées déjà opérées.

Sophie ROHONYI (DéFI)
François DE SMET (DéFI)

Nr. 8 VAN MEVROUW ROHONYI EN DE HEER DE SMET

Verzoek 20

Dit verzoek aanvullen met een punt b., luidende:

“b. de hulplijn Écoute-Enfants (103) toe te rusten met de mogelijkheid om online te chatten, naar het voorbeeld van de hulplijn Écoute Violences Conjugales (0800/30 030);”

VERANTWOORDING

Het is van essentieel belang dat kinderen meer mogelijkheden krijgen om melding te maken van het geweld waarvan zij getuige zijn of dat zij ondergaan. Afgezien van het feit dat de omstandigheden waarin die kinderen leven niet altijd bevorderlijk zijn om in alle veiligheid een telefoongesprek te voeren, kunnen sommige kinderen en adolescenten zich ook vlotter schriftelijk uitdrukken. Bovendien heeft ons Parlement op 11 juni 2020 resolutie DOC 55 1236/009 aangenomen over de uitwerking van een noodplan waardoor het indienen van een klacht door en het beschermen van de slachtoffers van intrafamiliaal geweld of van partnergeweld in het raam van de COVID-19-crisis zouden worden vergemakkelijkt. Die resolutie bevat een uitdrukkelijk verzoek in die zin. Het is dus zaak consequent te blijven en zich op de reeds geboekte vooruitgang af te stemmen.